

Een uitgave van **Boom Lemma Uitgevers**. Te verschijnen begin oktober 2012

‘Tien geboden’ voor burgemeesters

Door Arno Korsten

Kort resumé

Goede burgemeesters zijn professionals die hun vak verstaan. Zoals alle professionals laten ook (goede) burgemeesters zich leiden door geschreven én ongeschreven regels. Tot de geschreven regels behoren wetten en tot de ongeschreven regels aanwijzingen, codes, mores, hints, tips, trucs en andere piketpalen die voortkomen uit de dagelijkse praktijk. Een burgemeester doet bijna elke dag veel van die ervaringen op door de taakvervulling en door te verkeren in wisselende, soms onverwachte omstandigheden; soms door schade en schande. Al die ervaringen zorgen ervoor dat een burgemeester een soort ‘tomtom’ opbouwt met routebeschrijvingen en mogelijkheden om hindernissen te vermijden. De burgemeester bouwt al doende aan een eigen geestelijk kompas met ongeschreven regels. Deze regels van al de burgemeesters samen vormen de geheimen van het vak want ze staan niet in een zakboek of handleiding. En je kunt ze niet als behang uitzoeken in een winkel van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

Moeten de ongeschreven regels strikt geheim blijven? Ongeschreven regels moeten boven water komen. Kandidaat-burgemeesters moeten zich immers afvragen wat allemaal nodig is en dus die regels kennen. En ervaren burgemeesters moeten zich erop bezinnen want ze kunnen in nieuwe omstandigheden komen, dus voor een route staan waarin hun ‘opgebouwde’ tomtom nog niet voorziet.

Dit essay gaat over een deel van deze ongeschreven regels: de ‘*tien geboden*’. Deze geboden zijn piketpalen om te laveren tussen de klippen, om goed invulling te geven aan het ambt en aan eigen verwachtingen. Ze komen voort uit een bezinning op deugden, te vermijden ondeugden en dilemma’s. Let wel, uit een bezinning in het huidig bestel van aanstelling, verantwoordelijkheden en taken. Een stelsel met lokale presidenten zou andere ongeschreven regels kennen.

Een centraal gebod luidt: zorg dat je boven de partijen staat, ook al vraagt een vertrouwenscommissie om je politieke kleur en staat je kleur vermeld in VNG-boekjes. Ga dus nooit meeschrijven aan het lokaal verkiezingsprogramma van de partij van je eigen politieke kleur. Ga bij voorkeur ook niet (regelmatig) naar partijcongressen van de eigen partij. Profileer je niet partijpolitiek, tenzij je

gepensioneerd bent en de eigen partij in de beeldvorming van burgers nagenoeg ontstegen bent. Een andere ongeschreven regel: weet dat je als burgemeester tal van dingen niet moet doen, die gewone burgers wel kunnen doen. De stelling ‘dit is privé-tijd, ik moet als burgemeester dus zelf weten wat ik dan doe’ is niet verdedigbaar. De kans neemt toe dat het niet goed afloopt met degene die zich zoveel denkt te permitteren als tal van burgers doen, zoals veel alcohol nuttigen. Een bijzonder beroep, dat burgemeesterschap.

De auteur heeft een aantal burgemeesters gevraagd om hun ‘tien geboden’ te noemen. Ze worden in dit boekje weergegeven, vergeleken en van commentaar voorzien.

Dit essay is een begeleidende beschouwing bij het boek *Onder burgemeesters*, dat in oktober 2012 verschijnt bij Boom Lemma uitgevers. De tekst ‘*Tien geboden*’ voor *burgemeesters* is bedoeld als opmaat en smaakmaker voor het boek, maar is ook zelfstandig te lezen. Het essay is niet eerder ergens gepubliceerd en ook niet in *Onder burgemeesters* opgenomen. Het essay zal in beperkte oplage verschijnen en later op de site van Boom Lemma te lezen zijn.

Zowel het boek als het essay zijn behulpzaam bij de bezinning op het vak van burgemeester. Een boekje dus voor burgemeesters, kandidaat-burgemeesters of personen die met burgemeesters veel van doen hebben.